

به نام ایزد یکتا

گردشگری، پیوند میان ملت ها

یکی از مهم ترین ویژگی انسان ها ارتباط، تماس، همسازی، همپوئی و رفع نیازهای همدیگر است. بگونه ای که یکی از نشانه های قدرت فردی، ارتباط و بکارگیری دیگران در مسیر خواست و هدف هر فرد است. ارتباط، موجب تاثیر گذاری افراد بر محیط پیرامون می شود و انسان ها، که دارای روحیه ای اجتماعی هستند نمی توانند از یکدیگر بی نیاز باشند. در طول تاریخ هم بشر فرا گرفته است که با ارتباط و همکاری می تواند قدرت، توانائی و ظرفیت های خود را گسترش دهد و برای چیرگی بر طبیعت، بازوان خود را به روی دیگران بگشاید و در تعامل و جوشش، قدرت پویش خود را افزایش دهد. بر این اساس، اگرچه انسان ها از گذشته قلمرو هائی برای خود تعریف کرده و مرز هائی هم قائل شده اند، اما هیچگاه بشر به سوی زندگی اولیه و زیست انفرادی متمایل نشده است.

بشر در طول تاریخ فرا گرفته است که با همکاری و همقدمی و تبادل داشته ها و همیاری دیگری، بر محیط پیرامون و دشمنان خود غلبه کرده و به بسط توانائی ها و مقدرات خود همت گمارد. با شکل گیری قطب های کشاورزی و روستائی و سپس بوجود آمدن زندگی شهری و صنعتی ضرورت تبادل اطلاعات و دانش و تجربه در دنیای مدرن ضروری تر شد. در این مسیر انسان فرا گرفت که خودش کامل نیست و باید در حرکت گروهی و تیمی، با وام گیری از دیگر اقوام و ملل زندگی خود را ارتقاء بخشیده و در روندی تبادلی و پایاپای دستاوردهای خود را با دیگران به اشتراک بگذارد و کم کم برای آن قوانین و مقرراتی هم دست و پا کند.

مجموعه این ضرورت ها و نیز مزیت ها و امکانات جغرافیائی ملت های گوناگون نشان داد که هیچکس کامل نیست و بشر ناچار است که مقدورات خود را که در قالب اطلاعات و تجربه و دانش و تکنولوژی و محصول و کالا تعریف می شد تبادل نماید. این ضرورت موجب تقویت ارتباطات و گسترش مسیرها و روابط و جاده ها و بده بستان ها شد و پیش از آنکه دولت ها بدنبال ایجاد روابط و مناسبات باشند، تجار و تولیدگران و عرضه کنندگان کالا و خدمات روابط میان ملت ها و قاره ها را شکل دادند. نمونه بارز این ادعا وجود جاده ابریشم است که شرق آسیا را به غرب آن و به اروپا و قاره های دورتر متصل نمود و زمین و دریا در تسخیر انسان قرارگرفت و رفت و آمدهای اقوام و ملل جدی و جدی تر شد.

از گذشته های دور، رفت و آمدهای تجاری، ضرورت دستیابی به اطلاعات و شناخت از دیگران را، روز به روز بیشتر نشان می داد و در این راستا حرکت کاروان ها و گروههای پیشتاز اجتماعی در کسوت مبلغان دینی و گسترش مذهب و نیاز اشتیاق به یافتن طلا، ماجراجویی و امید به فتح سرزمین های جدید مزید بر علت شد و دریانوردی و کاروان داری رونق فراوانی یافت. نیاز جوامع گوناگون به تهیه برخی از مواد و کالاها که در سطح ملی فاقد آن بودند، قدرت ها و گروههای مختلف را به سیر و سفر و جست و جو و فتح سایر مناطق تشویق می کرد. سفرهای افسانه ای جهانگردانی نظیر کریستف کلمب و ابن بطوطه وسایرین هم در همین راستا طبقه بندی می شود.

گفته شده است، عواملی چون تبلیغ دینی و گسترش مسیحیت، در آن روزگار و بیم از گسترش قدرت کشور پرتقال و ماجراجویی و امید به فتح سرزمین های جدید و نیاز اروپا به تهیه ادویه و گیاهان معطر و دارویی، انگیزه اسپانیا و ایتالیا برای حمایت از نخستین سفر کریستف کلمب به هند شد که وی سر از امریکا در آورد.

ابن بطوطه مراکشی هم که سفرهای گوناگونی انجام داده و بارها به ایران و چین سفر کرده است، وی در تمام سفرهای شرقی خود از زبان فارسی برای ارتباط با غیرعرب‌ها استفاده می‌کرد. سفرهای او در دو سوی خلیج فارس و شهرهای ایران، از جمله شیراز و خوزستان و شوشتر و اصفهان و تبریز و خراسان در سفرنامه او ضبط و ثبت شده است. ابن بطوطه دربارهٔ خلق و خوی مردم هندوستان و مالدیو و اورآسیا و راه‌های بازرگانی آن‌ها با چین اطلاعات مهمی ارائه می‌کند. او تنها نویسنده‌ای در قرون دور است که اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ جزایر مالدیو، جنوب روسیه، چین، ایران و آفریقا ارائه می‌دهد.

در هر صورت، سیاحت و جهانگردی همواره بخشی از فرهنگ و اقتصاد ملت‌ها بوده است که در عصر حاضر از اهمیت بیشتری برخوردار شده است و یکی از راه‌های مهم گردش اطلاعات و شناخت ظرفیت‌ها و مزیت‌های سایر ملت‌ها گردشگری و رفت و آمد مردم در قالب تورهای تخصصی و موضوعی و عمومی است. تا جایی که امروزه بخش قابل توجهی از سرمایه کشورها در توسعه زیر ساخت‌های گردشگری هزینه می‌شود تا تسهیلات بیشتری در اختیار مسافران و گردشگران گذاشته شود و شاید بتوان گفت که صنعت گردشگری برای بسیاری از کشورها در درجه اول اهمیت قرار دارد. چه خوب خواهد بود که ما نیز به این مهم، به اندازه درخور، در بخش دولتی و خصوصی توجه کنیم.

۱۳۹۸

دکتر فریدون وردی نژاد

www.verdinejad.com